Lenyűgöző, sokkoló, erőteljes.
ŐRÜLET ÉS SZERELEM
GLENDON SWARTHOUT
Mont Blanc
válogatás

Ez a könyv az amerikai vadnyugat első telepeseinek döbbenetes története az 1850-es években. Mindazokat a bátor nőket ünnepli, akikről eddig sosem hallottunk: akiknek az elméjét és a lelkét meggyötörték a keserű megpróbáltatások. Keresni kell egy „hazatérítőt”, aki visszakíséri őket keletre, egy szanatóriumba. Amikor a vidék egyetlen férfija sem vállalja, a feladat Mary Bee Cuddyra hárul, a rettenthetetlen, leleményes vénkisasszonyra és volt tanítónőre. Mary Bee legyen bármilyen bátor is, tudja, hogy egyedül nem járhat sikerrel. Csak egyetlen útitársat talál, az alantas George Briggset, a földfoglalót. Így kezdődik útjuk kelet felé viszontagságok, megpróbáltatások, indián támadások, jégviharok és magány közepette. De vajon sikerül hazatérni? Megőrizhető a méltóság és az emberség? És fellobbanhat-e a szerelem lángja ilyen körülmények között? A feszes, pergő kalandok sorából időtlen klasszikus született.

Mont Blanc
válogatás

Glendon Swarthout 1918-ban Pinckney mellett, Michigan államban született. Tanári diplomát szerzett, és sok évig oktatott. Későn indult írói pályafutása, karrierjének csúcsára csak 39 évesen jutott el. Tizenhat regényt írt, többből bestseller lett, vagy filmvászonra került. Kétszer jelölték irodalmi Pulitzer-díjra, és számos más elismerést is kapott, többek között a Westernírók Életműdíját. 1992-ben az arizonai Scottsdale-ben halt meg.

Tudjon meg többet a könyvről:
www.glendonswarthout.com
www.facebook.com/dreamvalogatas

Mont Blanc
válogatás

„Egy történet a klasszikus westernelemek felhasználásával: utazás a zord vidéken, veszélyes körülmények között, szokatlan hősökkel.”

Publishers Weekly

„Swarthout elrepít egy más korba és más vidékre. Szeretem, ahogy ír. Lenyűgözően szövi egybe a cselekmény szálait, nem spórolva a váratlan fordulatokkal és az emberi drámákkal.”

Amazon

„Első pillanattól kezdve teljesen magával ragad… Veszélyes utazás a lélek mélyére, férfi és nő kapcsolatának feltérképezése egymással, a környezetükkel és letaglózó módon önmagukkal.”

Los Angeles Times

„Döbbenetes világ, amelybe tökéletesen ágyazódnak bele az emberi kapcsolatok mélységei és magasságai. Ez a kitartás lebilincselő története.”

Kirkus

„Az olvasó még csak meg sem próbálja kitalálni, hogy mi történik. Meglepetés meglepetést követ… Glendon Swarthout szinte túlszárnyalhatatlanul tökéletesen ír. Erőteljes regény. Az élénk realizmus és lebilincselő történetmesélés klasszikusa.”

Goodreads

„Kifinomult módon megalkotott regény, mely érzékeny szűkszavúsággal elmesélve újraalkotja az egybefüggő Nebraska pontos mását. Olyan élethű karakterekkel, hogy az olvasó megrendül, amikor egyikük életét veszti.”

Barnes and Noble

Mont Blanc válogatás

GLENDON SWARTHOUT

ŐRÜLET ÉS SZERELEM

részlet

Délkelet 2., 10-es szekció, 8. kerület, 4E számú range[1]

Nyár utóján Line elárulta a férjének, hogy a második hónapban jár. Újabb éhes száj, amelyet etetni kell. Ráadásul, jegyezte meg, negyvenhárom évesen már túl idős ehhez. A gyerek óriás fejű lesz, torzszülött vagy nyúlszájú, mert Isten bizonyára haragszik rájuk, hisz látják, mik történtek már ebben az évben.

Tavasszal minden marhájukat elvitte a sercegő üszök egy tehén és a borja kivételével.

Akkoriban egyetlen fiuk, a tizenhat éves, életrevaló Vigil fogta magát, és elszökött Kaliforniába a bolondok aranya után kotorászni.

A júliusi jégeső elverte a gabonát, majd augusztusban, amikor a kukorica kisarjadt, két hétig olyan szél fújt, mintha a pokolból fakadt volna, és úgy megégette a termést, hogy amikor ősszel leszedték a csenevész kukoricacsöveket, kézzel morzsolták, nem vesződtek azzal, hogy a malomba vigyék. Húsz acre[2] búza lett oda és harminc acre kukorica. Eladásra szánták. Vester szerint az időjárást Isten küldte rájuk.

[1] Az Amerikai Egyesült Államokban a legfőképpen szabad földterületek osztályozására szolgáló rendszer, mely a függetlenségi háború után került bevezetésre. Egy kerület hatszor hat mérföldes négyzet, tehát 36 négyzetmérföld. A kerület 36 szekciót ölel fel. Egy szekció egy négyzetmérföld területet jelent. A range távolság mérésére szolgál, nagyjából 6 mérföld távolságot tesz ki.

[2] 1 acre = 0,41 hektár

Most benne jártak a márciusban, és Line úgy kántálta a sirámaikat, akár kisgyermek egy verset, a férje pedig végighallgatta, mert mostanság az asszony alig szólalt meg, s bármi nyomasztja is a lelkét, ez talán segít.

Aztán az első hó leeste előtt, mikor már tudták, hogy igen szűkösen lesz mit enniük télen, legidősebb lányukat, Loney-t elküldték tizennégy mérföldnyire egy tehetősebb családhoz szolgálni egyharmadnyi ágyért és kosztért. Szegény gyermek!

Majd az egyik ökrüknek férgek jelentek meg a bőre alatt. Ha felvágták a duzzanatot, és kilocsolták petróleummal, a férgek elpusztultak. Már ha akadt a háznál petróleum. Line biztosra vette, hogy ha nem tesznek semmit, a férgek az ökör lelkét is kiszipolyozzák, és mikor beköszönt a tavasz, a szegény, legyöngült pára holtan esik össze a legelőn.

Majd eljött ez az átokverte tél. Mit vétettek? Olyan hidegre fordult, hogy január végére kifogytak a tűzifából, a kukoricacsutkából, ezért szénával fűtöttek és főztek. Két alkalommal, amikor legalább -40 fok lehetett, éjszakára behozták a két disznót a házba, hogy ne fagyjanak halálra, de egy másik alkalommal ezt elmulasztották, és egy farkasfalka szőröstül-bőrüstül felfalta mindet. Olyan ádáz hóviharok tomboltak, hogy az ajtóból csupán egy méterre lehetett ellátni. Kötelet kellett kifeszíteniük az ajtótól az istállóig, és egy másodikat onnan az árnyékszékig, hogy ne tévedjenek el. Egy rövid enyhülés alatt Dowd tiszteletes ellátogatott hozzájuk, és februárban eljött Mary Bee is, hogy élelmet hozzon, de rajtuk kívül – az utazó papon és legközelebbi szomszédjukon kívül – a család öt hónapon át egy teremtett lelket sem látott. A templom s egyben iskola behavazódott, senki sem köszönt vidám kurjantással, szívük sajgott az édes hegedűszó után. Apa, anya, s a három kislány ott reszketett, szenvedett együtt.

És most jön a baba, fejezte be a sort Line.

A negyvennégy éves Vester kezét az asszony hasára téve kijelentette, hogy a baba nem az ő bűne. A férfinak vannak szükségletei, és a Mindenható ezek kielégítésére teremtette a nőket.

Az asszony félretolta a kezét.

Amióta Line nyáron közölte, hogy a második hónapban jár, Vester nézte, ahogy az asszony megváltozik. Órákon át meg sem szólalt. Néha, tiszta időben hazatérvén a földekről odakint találta a nejét, úgy bámulta a prérit, mintha bizony lett volna ott valami látnivaló. Nyugtalanul aludt. Nyűgösködött. Turkálta a tányérját. A fejét fájlalta. Fekete haja egykor büszkesége volt, vágta, mosta és kefélte, mint az óramű, most hagyta, hogy hosszúra nőjön, szürkén, mocskosan. A lányok az mesélték, néha háromszor seperte ki a házat, beengedte a hideget, de máskor arra lépett be, hogy az asszony egy széken pihenteti a hátsóját, és meresztgeti a szemét. Megijesztette. Nézte Line-t, és az ökör jutott eszébe. A féreg a bőre alatt, a bensőjében kiszipolyozta egykor erős, vidám, szerető feleségét, s erre nem használt a petróleum. Féreg? A baba?

Vester és Theoline Belknap feküdtek egymás mellett az ágy szalmazsákján és hallgatóztak. Kora márciusi éjszaka volt. Aznap délután változott a szélirány, melegen fújt dél felől, elég melegen ahhoz, hogy a tűz kialudhasson a kályhában vacsora után. Szakadt az eső. A gyeptégla, a széna, a cölöp és a ház sárteteje nem sok víznek állt ellen. Agyagos víz csordogált a lefekvés előtt odakészített négy vödörbe. Az eső az alvás és a sár küzdelmét jelentette. Ha a vödröket nem ürítették ki gyakran, reggelre a piszkos padló mocsárrá változott. Hallgattak. A távolban sakálok vonyítottak. A hátuk mögött a ház harmadánál, a külön hálószoba kedvéért fellógatott ágytakaró túloldalán az egyik lány beszélt álmában. Miután kénytelenek voltak elküldeni Loney-t, három lány maradt otthon. Junia nyolcéves volt,

Aggie hat, Vernelle négy. A házat a szűz prériből nyert egy méter hosszú, harminc centi széles téglatömbökből építették. Az ökrök mögött fölszántották a földet, és egymás mellé fektették ezeket, hogy métervastagságú falat építsenek. Belül a ház hat méter hosszú és öt méter széles volt. A faajtó kötélzsanérjai nem zártak szorosan, és a bekeretezett üvegablakon sem láttak ki, olyan hullámos volt. A takaró elválasztotta a lányok ágyát az úgynevezett „nappalitól", ahol éltek. Étkezésekkor körülülték a kecskelábú asztalt. Anya és apa a tűzhelyhez közelebbi két széken ült, az egyik lány egy gyümölcsösládán, ketten pedig szüleik ágyának szélén. Line-nek nem sok más bútora akadt, csak a két falra akasztott polc az evőeszközöknek, konyhai holmiknak, és a mosdótálnak, és egy apró, elfüggönyözött szekrény a sónak, szódabikarbónának, kávénak, meg hasonlóknak. Végül ott volt az utazóláda az értékeivel, amelyet három évvel ezelőtt hozott magával nyugatra. Benne sosem viselt kalap, valódi selyemből készült ruha, amelyet a lányai esküvőjére tartogatott, Biblia; drága, már mennybe jutott édesapjáról és édesanyjáról még Kentuckyban készült dagerrotípiák, teknőspáncél fésű, a varrókosara, tükör, melybe képtelen volt belenézni, levelek otthonról, a jegygyűrűje, és hét dollár, melyet varrásért kapott Mary Beetől.

– Mikorra várod? – kérdezte a férje. Line megmozdult, igyekezett kényelembe helyezni magát. A teste elnehezült az egyenetlen matracon.

– Két hét múlva – felelte.

Feküdtek a sötétben, hallgatták a vödröket és a vidéken végigsöprő meleg szelet. Végül Vester közölte, hogy döntött. Ez volt a harmadik enyhülés, és úgy vélte, mivel március van, ez tartós marad. Csak az asszony hét dollárját mondhatták magukénak. Élelemre van szükségük, vagy éheznek, magra a vetéshez, vagy tönkremennek. Korán reggel ellovagol Loupba,

aláír egy zálogkölcsönt a bankban, fogja a pénzt, élelmet vesz, megrendeli és előre kifizeti a vetőmagot, felveszi a postájukat a boltban, aztán úgy sötétedés körül hazatér. Az asszony némán feküdt egy darabig. Aggódott a zálogkölcsön – a tanyasiak pestise – miatt, amit a férje említett. Vester elszundított, így amikor a felesége megszólalt, hirtelen felriadt.

– Elmész, és jönni fog a baba.

– Line, mennem kell!

– El lesz átkozva.

Hajnalban Vester felkelt, felöltözött, majd az istállóban megetette a jószágokat, és felnyergelte a lovát. Line felkelt, felöltözött, tüzet gyújtott a kályhában, majd kiment az árnyékszékre. Miután visszatért, kiürítette a vödröket, fölébresztette a lányokat, aztán a sárban állva kukoricás kétszersültet készített. Már csak kukoricalisztje maradt, azt összekeverte vízzel, míg besűrűsödött, majd megsütötte. Csinált későbbre is, eleget magának és a lányoknak. Vester bejött, és az asszony az utolsó adag cirokmelaszt tette a kétszersültjére, és maradék, szárított rozsból készült kávéból főzött neki két csészével. A férfi ismét megígérte, hogy sötétedésre hazatér. Loup tizenhat mérföldre északra feküdt. Próbálta arcon csókolni az asszonyt, de az elfordította a fejét.

Miután Line megetette a lányokat, megkérte őket, hogy csavarjanak szénát, és támasszák a falhoz. A hó alól, a boglyából hoztak szénát, prérifüvet, aztán szoros, harminccentis kötegekbe sodorták. A széna melegen, de gyorsan égett, és a tüzet folyvást táplálni kellett.

Délelőtt a szél délről északra fordult, és metszően hidegen fújt.

Délután eleredt a hó. Akkor már az asszony tudta, hogy Vester csak reggel ér haza, ő pedig megszüli a babát. Túl sűrűn esett, nem merte elküldeni Juniát kétmérföldnyire, hogy segítséget kérjen Mary Beetől. Magán kell segítenie, ahogy csak tud. Az időjárást Isten küldi rájuk, mondogatta Vester.

Épp mielőtt besötétedett volna, kiment az istállóba megetetni az ökröket, a tehenet és a borjút. Kezét az ökör fertőzött szügyére tette, egyenesen a duzzanatra, és biztosra vette, hogy érzi a féreg mozgását. Aztán visszatért a házba, magával vitt két kötelet.

Elküldte a lányokat az árnyékszékre. Míg ők odakint jártak, az ágyvég mindkét oszlopához egy-egy kötelet kötött.

Amikor a lányok visszatértek, adott nekik egy-egy hideg kétszersültet, majd megkérte őket, hogy ruhástul bújjanak ágyba, maradjanak ott, és bármi történik is, ne jöjjenek az előtérbe, a takaró túloldalára!

Mostanra koromsötét lett. Gyertyát gyújtott. A ládában megtalálta vékony arany jegygyűrűjét. Vízbe tette, majd a tűzhelyen felforralta. Az ollót, a cérnát és a mosogatódézsát a keze ügyébe tette az ágyra.

Levette a lábast a tűzről, a vizet kicsit hagyta hűlni, kiitta, majd a jegygyűrűjét visszatette a ládába. Kislánykora óta hallotta, hogy a jegygyűrűtea megnyugtatja a testet és enyhíti a szülési fájdalmakat.

Megrakta a kályhát kötegekkel, az ágy mellé húzta a gyümölcsösládát, ráállította a gyertyát, levette a csizmáját, a nadrágját és vászon alsóneműjét. Két párnát a háta mögé téve letelepedett az ágyra, lehunyta a szemét, és várt.

Hallotta a lányok suttogását.

Úgy egy órával később a bensője összerándult, majd azonmód elfolyt a magzatvize benedvesítve az ágyat. Néhány perc múlva elkezdődtek a fájások. Úgy számolta, egy órán át egyre sűrűbben követték egymást. Próbált csendben maradni, de az éles fájdalomtól nyöszörgött és kiabált. Olyan hangosan, hogy a halálra rémült kislányok sírva fakadtak, akár egy csapat kismacska.

A kályhában kialudt a tűz. A házban hideg volt, de Line verejtékben fürödve vonaglott.

Hirtelen a fájdalom állandósult. Eljött az idő. Felült, félredobta a takarókat, felhúzta a térdeit, és kardigánját – a felsője felett hordott hosszú, strapabíró ingét – a melléig húzta. Előrenyúlt, és az oszlopokhoz erősített két kötélbe kapaszkodva nyomott. Húzta a kötelet, nyomott, már sikoltozott, ahogy a lányok is.

A baba fejjel előre bukkant elő.

Line elengedte a köteleket, kiszabadította magából a kicsit, egy tökéletes kislányt.

Csúszós lábainál fogva fölemelte, és addig rázta, míg fel nem sírt.

A babát a lábai közé fektette, mutatóujjával belülről végigsimított a száján, hogy megszabadítsa a nyálkától, és nyelve előre nézzen, nehogy megfulladjon. Megkereste az ollót és a cérnát, majd elkötötte és elvágta a köldökzsinórt. Aztán az ágyneművel gyengéden letörölgette a kicsit, lefektette maga mellé, a lábai közé rakta a mosogatódézsát, majd holtfáradtan hátrahanyatlott a párnákra.

A lányok elhallgattak, de szinte hallani vélte a szívdobogásukat a takaró túlfelén.

Néhány perccel később a méhlepény a dézsába csusszant, de Line tovább vérzett, így a hasát dörzsölte, hogy elállítsa.

Amint elég erőt érzett magában, felkelt, majd a gyertyafényben felvette a babát, és a karjában ringatta. Egy szál ingben és kardigánban átsétált a sáros padlón, és kiment a házból. Továbbra is koromsötét volt, de elállt a hó, így nem kellett a kötél mentén tájékozódnia.

Mezítláb sétált az árnyékszékhez vezető ösvényen, kinyitotta az ajtót, belépett, aztán fejjel előre betolta a babát a lyukba.

Vester Belknap délelőtt érkezett haza. Vért látott a havon. Rögvest leszállt a nyeregből, otthagyta a lovat, és belépett a házba.

Theoline Belknap az ágyon feküdt, és tekintete ide-oda cikázott. A férfi észrevette a véres ágyat, a lecsöpögött gyertyát és a földre borított véres mosogatódézsát. A lányoknak színét sem látta.

– Line, mi történt? – kérdezte.

Hangja hallatán a lányok ordítani kezdtek a takaró túloldalán.

– Apa! Ó, Apa! – óbégattak.

– Mi a baj? – kiáltotta vissza.

– Megszülte a babát!

– Hol van? – hördült fel. A feleségére pillantott. – Line, hol a baba?

– Ta – felelte az asszony.

A férfi rábámult.

– Mi az a ta? – követelt választ.

– Ta – ismételte az asszony. – Ta, ta, ta, ta, ta, ta, ta.

A férfinak eszébe jutott valami, és a takaró felé kiáltott.

– Junia, anyád kiment a házból?

– Igen!

– A Krisztusát! – üvöltött fel a férfi, és kirohant.

Mintha kinyitottak volna egy hatalmas sírboltot, és beömlött volna a fény, a vakító fény. A kék égről a nap áldása szállt odalentre. A síkság hatalmas nagy, néma, fehér, hideg végtelenje végre csupaszon hevert. Férfiak, nők és gyerekek, akiket sokáig eltemetett a tél, előbújtak a porból, hogy lássák, a sötétséggel, viharral és halállal teli hónapok mit tettek másokkal. Egyesek kétségbeestek. Mások a tavaszra gondoltak. Megint mások hálát adtak Istennek.

Az Úr képviselője, Alfred Dowd tiszteletes kora reggel kilovagolt a gebéjén. Nyakát, orrát és fülét szakadozott gyapjúsálba tekerte, amit felül megkötött, így tartva a fején a kalapját.

Élelem és szállás tekintetében a nyájára volt utalva. A büntetés kiszabásáért, az üdvözülés ígéretéért, az esketésért, temetésért és hírhozásért hozzá kellett fordulniuk. Alfred Dowd utazó tiszteletes volt. Felekezete szerint metodista, hat megbízatása, vagyis temploma volt, vagy amit annak neveztek ki a körzetében. Jó idő esetén, ha a csapások eléggé járhatóknak bizonyultak, és elég gyorsan lovagolt és prédikált vasárnaponként háromszor, akkor minden két hétben el tudta vinni az igét minden gyülekezethez. Ha a „ha" teljesült, Dowd tette a dolgát. Kénkő és pokoltűz között próbált a gondjaira bízott családokhoz is ellátogatni minden évszakban egyszer-kétszer. Egyiküknél reggelizett, a másik helyen ebédelt, a harmadikon vacsorált és aludt. Szóbeszéd tárgyát képezte, vajon ki tölt több mérföldet lóháton, a tiszteletes, vagy az orvos? Általánosságban Dowdot kiáltották ki győztesnek, de neki könnyebb volt a terhe, a szent könyv és egy váltás zokni. Az orvost – név szerint Jessupot – viszont lassította fekete táskája, a whiskysüveg, és azon képessége, hogy a nyeregben is tudott aludni, így a lova baktathatott. Dowd valószínűleg az embereknek is nagyobb hasznára volt. Ott ült a betegek mellett. Tanácsot adott a bajba jutottaknak. Vigasztalta a gyászolókat. A viszályt harmóniává változtatta férj és feleség között. Bátorította az árverés előtt álló párokat. „Több van az emberben, mint a földben" – mondogatta nekik. Nem tartotta magát túlságosan szent embernek ahhoz, hogy ha a szükség úgy hozta, feltűrje az ingujját, és vasvillát, fejszét, vagy ekét ragadjon. Előző évben huszonnyolc dollár készpénzjövedelemre tett szert, de ahogy vetett, úgy aratott, és szerzett csirkéket, borjakat, tojást, kerti zöldséget és tűzifát a kályhájába. Két kisgyermeke és nála húsz évvel fiatalabb felesége imádták őt. Egyetlen szitokszava a „szamárság" volt. Tisztelték hosszú útjai, és nagyra becsülték rövid imádságai és prédikációi miatt. Élénken lépkedett. Mindenütt szívesen látták. Alfred Dowdot szerették.

A territóriumon az a szokás uralkodott, hogy az ember odalovagolt, majd nem messze a gyeptégla háztól megvárta, míg valaki kijött és felismerte. Csak azután lovagolt közelebb, és szállt le a nyeregből. Ezen a makulátlan márciusi napon Vester Belknap kirontott a házból, és miközben igyekezett egyszerre futni és kabátjába bújni, meglátta a tiszteletest.

– Jaj, tiszteletes, tiszteletes, épp időben érkezett!

Dowd nem tudta, hogy a férfi szeme a könnyektől, vagy a napsütéstől nedves-e.

– Line-ról van szó! Megőrült!

– Ugyan már!

– Tegnapelőtt! Jövök haza Loupból, ő meg megszülte a babát, aztán megölte!

Dowd leszállt a nyeregből.

– Nem mondhatod komolyan!

– Megtette! Teljesen elment az esze!

– Csillapodj, Vester! – kérte Dowd a havon állva. – Mesélj!

A gazda olyan volt, akár egy hordó, melyből kihúzták a dugót. Alfred Dowd rémülten hallgatta, közben kicsomózta és kibontotta a sálját, hogy szabad legyen az arca. Tenyerét kiverte a veríték. Belknap a mondandója végére ért.

– A saját babáját, a saját babáját. El tudja hinni?

A tiszteletes a fejét rázta, majd mellékesen megkérdezte:

– Mit csináltál a gyerekkel?

– Föltettem magasra az istállóban. Farkasok. Ott marad, míg el tudom temetni.

– Szertartást kell tartanunk.

– Ha maga mondja.

– Közben a szegény feleségeddel is kell foglalkoznunk – Dowd a ház felé nézett, és a hullámos ablakban mintha három kémlelő kislányt pillantott volna meg. – Bemegyek, megnézem.

– Jaj, ne! – állta útját Belknap. – Nem, nem akarom, hogy bárki lássa. Így ne!

– Szégyenkezel miatta?

A férfi elvörösödött. Tudta, mit akar mondani, másrészt mit kellene.

– Dehogy szégyenkezem! Ő a feleségem! – kiáltott fel. De Line nem önmaga, egy csöppet sem, hajtogatta. Amikor beszél, nem lehet érteni, csak zajong. Neki kell etetnie, akár egy gyereket, különben éhen halt volna. Ki kell vinnie az árnyékszékhez, felhúzni a ruháját, és leültetni, különben bevizelt volna. – Ilyen egy feleség? – kérdezte, meggyőződve arról, hogy kifejtette az álláspontját. – Hát ember az ilyen egyáltalán? Mondja meg, tiszteletes!

Dowd bólintott.

– Megértem. Mégis, jobb, ha valaki ránéz. Engedj át, Vester! – Elmosolyodott. – Ne feledd, amikor belépek, Isten is velem tart!

Belknap egy pillanatig nézte, aztán lecsillapodott és félreállt, a pap pedig fürgén az ajtóhoz sétált, és levette a kalapját.

Csak kevés időt töltött a házban, de amikor kijött, lassan, szinte ingatagon sétált a lovához kalapjával a kezében. A jószág nyakához szorította a homlokát, és lehunyta a szemét. A saját feleségére gondolt. Felemelte a fejét, és belehunyorgott a napba. Belknapnek a nyomát sem látta. Épp kiáltani készült, amikor Vester előtűnt az árnyékszékről, becsatolta a nadrágját, és feléje sétált.

– Imádkozzunk! – kérte Dowd.

Fejet hajtottak.

– Drága Uram, fogadd vissza ezt a nőt kegyelmedbe! És nyújts vigaszt a férjének a megpróbáltatások idején. Kérünk Téged a lélekben és szellemben szűkölködők és szeretteik nevében. Ámen!

A tiszteletes feltette a kalapját.

– Vester, igazán sajnálom!

A férfi határozott maradt.

– Megmondtam, tiszteletes. De a sajnálat nem segít. Mi az ördög… akarom mondani, mihez kezdjek? Nem tudok így élni. Nem tud főzni, takarítani, semmit! Senkinek nincs haszna, legkevésbé önmagának!

Dowd visszakötötte a sálját.

– Gondolkodtam. Lehet, hogy nem tesz jót a lányoknak, ha sokáig vele maradnak. Miért nem küldöd át őket Mary Beehez? Ő befogadja őket.

– Ó, nem! – makacskodott tovább Belknap. – Nem maradok vele egyedül. Kiráz tőle a hideg. Gondolkodjon még!

A lelkész felsóhajtott.

– Nos, mit szándékozol tenni?

– Én? Mit tehetnék? Gondoltam, maga erre jár, vagy üzenek valahogy.

Dowd újra sóhajtott. Felül megkötötte a sálját. Megkérdezte, Theoline eredetileg hová valósi, mire Belknap azt felelte, hogy Kentuckyba, egy Slade's Dell nevű kisvárosba egy völgyben. Ő is onnan származik, és Line-nek még mindig él ott rokona, egy nővére és egy bátyja.

– Akkor oda kell mennie – közölte Dowd.

– Hogyan?

Dowd azt felelte, hogy egy hazatérítőre lesz szükség. Hallott még két feleségről ugyanebben a nyomorúságos állapotban. Egyikük Louptól északkeletre él, a neve Petzke, a másik keletre, bizonyos Mrs. Svedsen. Vagyis Theoline-nal együtt hárman vannak, ugyanannyian, mint tavaly.

– Úgy jósolom, hogy hamar megszervezhetjük. – Az ég felé hunyorgott. – Ez a nap egy jel. Észre sem vesszük, és itt a tavasz. – Kézbe vette a gyeplőt. Ha a Belknap-házban vacsorában

reménykedett, az bizony hiú remény volt. – Imádkozni fogok érte, Vester.

– Értem imádkozzék, tiszteletes! Ő már menthetetlen.

Dowd a homlokát ráncolta.

– Úgy egy héten belül hallani fogsz felőlem.

Belknap a homlokát ráncolta.

– Jobb is, ezt már nem bírom soká!

A tiszteletes felpattant a gebéjére, majd végigtekintett a tiszta, szinte isteni fehérséggel borított vidéken.

– Ez a tél – mondta sálján keresztül szinte csak magának. – Jaj, ez az átkozott tél!

Belknap kabátja zsebébe dugott kézzel szipogott.

– Miért tette, Dowd? – tudakolta megnyúlt, szomorú arccal. – Maga pap. Mi az ördögért tette ezt velem?

Alfred Dowd ellovagolt.

Charley Linens felvette John Coxot a házánál, majd délnyugat felé lovagoltak. A nyeregtokban mindketten töltött puskát tartottak.

Ősz végén, épp, mielőtt először havazott volna azon a télen, Andy Giffen, az ifjú agglegény otthagyta a házát, és hazament Pennsylvaniába. Ajtajára táblát akasztott: VISSZAMENTEM NYUGATRA FELESÉGET KERESNI.

Ez nem volt szokatlan. Ha megtehették, a tanyasiak gyakran használták ki a telet, hogy átkeljenek a Missourin, és különféle okokból visszatérjenek a gyökereikhez. Meglátogatták a családot, élvezték a civilizációt, örökség miatt pörlekedtek a bíróságon, pénzt kölcsönöztek tehetős rokonoktól. Vagy, mint Andy, kerestek egy lányt, rózsás képet festettek a vadnyugati életről, feleségül vették, vele háltak, teherbe ejtették, majd amint beköszönt a tavasz visszakísérik a kedvesüket és hasában a babát. A territóriumon, ahol nyolcszor több férfi élt, mint

nő a menyasszonyjelöltek ritkábbak voltak, mint a fehér holló. Andy százhatvan acre földre nyújtott be igényt a Kettle-folyó közelében, két évig ott élt, és kétszer takarította be a terményt. Kényelmes otthont épített: egy szurdok oldalába vájta, a nyílás elé gyeptömböket tett, fából készült, nyitható-csukható ajtót és ablakot épített be, a kályhacsövet pedig a talajon át felvezette a préri szintje fölé, bőséges helyet hagyva a hónak. Andy Giffen huszonkilenc éves, érett férfi volt. Volt háza, szép lovai, jól tejelő tehene, szerszámai, eszközei és vetőmagja tavaszra. Már csak feleség és gyerekek hiányoztak a boldogságához.

Vagyis ezt hitte. Földigényét még nem jegyeztette be. Az Elővásárlási Törvény két feltételét már teljesítette azzal, hogy a földjén élt, és fejlesztette azt, de még nem jutott el a legközelebbi földhivatalba hetven mérföldnyire, Wamegóba, hogy bejegyeztesse az igényt, és kifizesse az acre-nkénti 1,25 dollárt. Úgy tervezte, hogy két legyet üt egy csapásra, újdonsült hitvesét Wamego érintésével hozza haza, aláírja a papírokat, és fizet, ezzel egyúttal le is nyűgözi őt. Apró-cseprő ügy csupán. Sok szomszédja volt ugyanebben a helyzetben, és nem aggódtak. Gyakorlatilag ők is „telepesek" voltak a hozzá tartozó „telepesi jogokkal", és a tulajdonlást a törvény kilenc pontban határozta meg. De arra nem gondolt, hogy ahol telepesek vannak, ott földfoglalók is. És valóban, nem sokkal azután, hogy felkerekedett nősülési küldetésére, egyikük letépte a „keletre mentem feleségért" táblát, és beköltözött a házába.

Charley Linens és John Cox maguk mellé vették Martin Polhemust meg a puskáját, aztán hármasban lovagoltak Andy Giffen háza felé. Egyenesen maguk elé meredtek, és alig szólaltak meg. Sötét napjuk volt. Az enyhülés folytatódott, a hó megolvadt. Alatta néha vízcsobogást hallottak, a lovak patái cuppogtak a hóban.

A földfoglalóról senki sem tudott semmit. Egyesek úgy hallották, a neve „Briggs", mások szerint „Moore". Lehetett magánzó is, aki egyedül dolgozik. Lehet, hogy összejátszik egy wamegói ügyvéddel, ahol állítólag több van belőlük, mint városlakóból. Bárhogy állt is a helyzet, a földfoglalóktól olyan nehezen lehetett szabadulni, akár a bolháktól, és Mr. és Mrs. Giffennek hamarosan pokoli hazatérésben lesz része. Ha a földfoglaló eladásra is kínálná a területet, Andynek sosem lenne elég pénze. Ha bíróság elé vinné az ügyet Wamegóban, az ügyvédek kiszipolyoznák. Ha haragra gerjedne, fegyverrel találhatná szemben magát. A barátai szerint Andy tavasz előtt nem tér vissza, a fickónak addig el kell takarodnia, különben falhoz szegezik. Eljött a tavasz, legalábbis úgy tűnt, és ideje volt hát munkához látni. Ezt Andy is megtette volna értük.

Linens, Cox és Polhemus lovagolt tovább a hóban, sötétedett, aztán meglátták, hogy Andy kályhájának kéményéből füst gomolyog. Ezután észak felé lovagoltak a szurdokba. Elhaladtak Andy istállója mellett, de csak egy rusnya ló farát látták. Megálltak tíz méterre a kunyhó ajtaja előtt. Charley Linens előhúzta puskáját a tokjából, majd jól láthatóan a nyeregkápán egyensúlyozta. Társai követték a példáját.

– Hahó, odabent! – kiáltott Charley.

Egy férfi ráérősen ajtót nyitott, kilépett, majd megállt velük szemben. Két dolgot vettek észre. Nem viselt kabátot, csak nadrágot és hosszú jégeralsót, vagyis igencsak kényelembe helyezte magát, miközben Andy tűzifájával fűtött. Övéből méretes ismétlőpuska nyele kandikált ki.

– A neve Briggs? – érdeklődött Charley.

– Meglehet.

– Moore? – kérdezte John Cox.

– Meglehet.

A férfi rezzenéstelen arccal állt. Abbahagyta a bagórágást.

– Nos, tudja – folytatta Charley –, ez itt Andy Giffen háza. A barátunké. Visszament keletre feleséget találni, de bármelyik nap itt lehet. Mit szándékozik tenni?

– Maradni szándékozom.

Ez felmérgesítette Martin Polhemust, aki szegény ember volt. Liszteszsákfoszlányokat tekert a lába köré, hogy ne fagyjon meg lyukas csizmájában.

– Francokat! – csattant fel Martin Polhemus. – Maga egy átkozott földfoglaló!

– Hol vannak a papírjai? – kérdezte Briggs.

– Hát a magáé? – vágott vissza John Cox.

– A tulajdon kilenc pontja a törvény szerint – felelte Briggs.

Ez egy pillanatra elhallgattatta őket. A földfoglaló végigmérte őket, és köpött egy keveset.

– Hol vannak a lovak? – tudakolta Charley Linens.

– Eladtam őket.

– Hol a tehén? – kérdezte Cox. Hármuk közül John Cox volt a legbéketűrőbb. – Andynek igen jó tehene volt.

– Megettem.

– Maga kurafi! – hördült fel Martin Polhemus, és kezét puskája agyára tette.

Briggs hirtelen különös dolgot tett. Pokoli gyors jobb kezével pisztolyt rántott elő az övéből, felemelte a karját, és a levegőbe lőtt. A lövés ostorcsapásként pattogott a szurdok falai között. Briggs eltette az ismétlőpuskát. A látogatók kővé dermedve ültek a lovon. Felismerték a Navy Colt fegyvert.

– Rendben, ide figyeljen, mister! – szólalt meg egy idő után Charley Linens. – Ki akarjuk penderíteni a tolvaj valagát, mielőtt Andy visszatérne. Ezért bármit megteszünk. Tehát azt javasoljuk, lásson neki!

Briggs, More, vagy bárki legyen is, hosszan, áthatóan végigmérte Charley-t, majd a többieket. Aztán kigombolta a

nadrágját, elővette a fütykösét, és vizelt. A hó gőzölgött. Begombolkozott, hátat fordított, majd bement a kunyhóba, és úgy csukta be az ajtót, mintha csak elérkezett volna a vacsoraidő.

A férfi egy mérföldről észrevette Mary Bee Cuddyt, a fekete pontot a háza melletti fehér havon. A tiszteletes rájött, hogy a nő lóháton ült. Hallotta a szomszédoktól, hogy gyakran csinált ilyet. Derűs időben végignézett a nagy térségen, azt remélve, hogy lát… mit is? Bölényt? Lovat? Ekhós szekeret? Vagy a csodát, növekvő fát, csak egyetlen fát, amely az otthonára emlékezteti? A férfi eltűnődött, hogy mi lehet a magány fokmérője.

Amikor fél mérföldre ért, integetett, a nő visszaintegetett, mindketten megnyugodtak. Két hónapja nem látták egymást, nem is hallottak a másikról. A januári enyhülés óta. A pap szinte ugyanolyan jól ismerte Mary Bee Cuddyt, mint az Úr. Mary Bee három évvel ezelőtt érkezett egyedül York államból vonattal, gőzhajóval és postakocsival, hogy átvegyen egy iskolát Wamegótól délre. Egy évig tanított ott, aztán hirtelen felmondott, majd megvette egy frissen megözvegyült asszony földbérletét, aki visszatért keletre, mert a fegyvertelen férjét a pauni indiánok megölték és megcsonkították. Mary Bee végül pénzhez jutott. Kifizetett hatszáz dollárt a bérletért, embereket fogadott, hogy új gyeptégla házat, istállót, sőt még árnyékszéket is építsenek, amelynek csodájára jár a szomszédság, mert nem fújhatta el a szél. A gyülekezetben több idős hölgy próbált földet igényelni, de egyiküknek sem sikerült olyan jól, mint Mary Beenek. A nő megtanult lovagolni, és úgy használta a puskát, akár egy dragonyos. Kezdettől fogva tudott főzni, varrni, háztartást vezetni, a szomszédok nyomára bukkanni, de hamarosan azt is megtanulta, hogyan szántson, ültessen, arasson, kössön és szitáljon, vigye a gabonáját a vízimalomba, és

vegye észre, ha a jószágainak orvos kell. Jó asztalt tartott, a szíve és az ajtaja mindig nyitva állt. Még az iskolához is segített pénzt gyűjteni a tiszteletesnek, és száz dollárral támogatta az ügyet. Dowd jól tudta, hogy a tél nagy részében a nő ételadományai segítették a legközelebbi szomszédjait, Belknapéket. Ő is járta saját jótékony körútjait. Felvidította a lehangoltakat, ápolta a betegeket, és jóságos nénje volt a gyerekeknek. Ó, a közösség oszlopa! Iskolázott nőként értékelte a kifinomultabb dolgokat, és rendkívül határozott volt. A tiszteletes véleménye szerint mindent egybevetve Mary Bee Cuddy csodálatra méltó ember volt. Eltűnődött, hogy felér-e vele valaki.

Mindazonáltal, ahogy gebéje felkaptatott az emelkedőn a nő felé, aggódott. Már bizonyára túl volt a harmincon. A tiszteletes mindenkivel egyetemben remélte, hogy Andy Giffennel egymásra találnak, de a férfi keletre ment feleséget találni. Jó időben egy magányos nő elfoglalt, látogatóba megy, és látogatják, de hogy élt túl egy ilyen telet, amikor egyedül étkezett, az evőeszközével társalgott, és éjjel a széllel tért nyugovóra? Ha mások elbuktak, drága, erős asszonyok, akiket férfiak szerettek, akkor ő, az egyedülálló, szeretetlen, hogy őrizte meg az ép eszét? Azt kívánta, bár jobb híreket hozhatna most, de nem volt mit. Eltűnődött, vajon hogyan meséljen Theoline Belknapről.

Dowd odaért. Ledobta a gyeplőt, kiugrott a nyeregből, a nő mellé lépett, két kézzel kezet fogtak. Mary kezei nagyobbak voltak a férfiénál, és sokkal magasabb is volt nála.

– Tavasz! – szólalt meg a nő.

– Tavasz! – ismételte Alfred Dowd.

Egymásra mosolyogtak. Fújt körülöttük a szél, a meleg szél. Az asszony elengedte a tiszteletest, kivette kezéből a gyeplőt, aztán arra kérte a férfit, találja ki, mit esznek vacsorára. A férfi nem tudta, az asszony erre azt felelte, hogy antilopot. Tegnap

délután észrevette, hogy farkasok üldöznek egyet a ház mögött. A puskájáért szaladt, lelőtte az állathoz közeledő falkavezért, majd lelőtte a bakot is háromszáz méterről. Nem semmi lövés, igaz-e? Bevonszolta az állatot és kikészítette, ezért ma antilopsült lesz a főfogás. Nekilátott a vacsorának, amint látta a férfi közeledtét.

Dowd beleegyezően mosolygott, aztán elkomolyodott az arca.

– Rossz híreim vannak. Most akarod hallani, vagy később?

– Most.

A tiszteletes mesélt Theoline Belknapről. Közben az asszony lassan elfordult tőle.

– Jóságos ég! – hördült fel.

– Igen.

– Fiú volt, vagy lány?

– Lány.

– Vester hogy viseli?

– Képzelheted. Theoline-t hibáztatja.

– Képzelem. Jaj, miért nem küldte át hozzám a lányokat?

– Azt állítja, nem maradhat egyedül vele.

Mary Bee egy pillanatig állt, aztán a tiszteletes lovát az istálló felé vezette.

– Mosakodjon meg, és menjen be! Rögvest jövök. – Egyedül akart lenni.

Dowd mosdótálat, szappant és törülközőt vitt a ház elé, megmosdott, kiürítette a tálat, bement, nézte a sülő antilopot, nagyot szippantott, majd még egyszer, majd levette a kabátját, és leült az asztalhoz. Mary Bee bejött, megterített, aztán a nagy kályhánál foglalatoskodott, közben csupán egyszer váltottak pár szót.

– Találja ki, mit rendelek! – kérte az asszony.

– Nem tudom.

– Egy harmonikát.

A tiszteletes tudta, hogy Mary Bee szereti a zenét.

– Nem!

– De. Nem akarok zongorát bérelni, úgyhogy amint be tudok menni Loupba, rendelek egy Mason & Hamlint. – Szinte dacosan folytatta. – Otthon álló nap zongoráztam. Nem élhetek tovább igazi zene nélkül.

– Neked lesz az első harmonikád a territóriumon – jelentette ki a tiszteletes.

Éhes várakozása közben ismét megcsodálta az asszony otthonát. A maga nemében nagyszerű volt. A padlót nyárfadeszkákból rakták ki, és számos rongyszőnyeget terítettek rá. A vályogfalakat bevakolták, és fehérre meszelték, ezzel űzve el a poloskákat. Az asszonynak igazi székei voltak, köztük egy Boston hintaszék, és asztala meg fiókos szekrénye, amely fölé két bekeretezett ferrotípiát tett ki. A tiszteletes feltételezte, hogy az egyik az édesapját ábrázolja, ő a komor, szakállas férfi, a másik pedig talán a testvérét, Dorothyt. A túloldalon nagy, színes kép díszelgett a Niagara-vízesésről. A tiszteletes még sosem látta az asszony hálószobáját, melyet belső fal választott el ettől a helyiségtől hátul. Úgy hallotta, Mary Bee tollmatracon alszik. A nappali-étkező-konyhából ácsolt létra vezetett fel a tárolásra használt padlásra, mely egyben a vendégek hálószobájául is szolgált. Minden nagyon takarosan festett.

Aztán az asszony feltálalta a lakomát: antilopsültet, sült burgonyát, kukoricakenyeret, melaszt, szárított almás pitét és Arbuckle's Ariosa kávét, aminek fontja – ahogy a feleségétől hallotta – harmincöt centet kóstált. Az asszony leült, ekkor Dowd lehajtotta a fejét. Mary Bee követte a példáját.

– Uram – rögtönzött a tiszteletes –, áldd meg ezt az asszonyt és asztalát! Hadd vacsoráljak itt, amíg csak lehet! Ámen.

Amikor csillogó szemekkel felnézett, az asszony a lehető legbátrabb mosollyal mondott köszönetet. Evés közben az időjárásról, a télről, a szomszédokról társalogtak, meg hogy a posta nem jár, a tavaszról, a jövendő nyárról. De bármennyire is igyekeztek megőrizni vidámságukat, nyugalomban élvezni az ételt és egymás társaságát, Theoline Belknap ott evett velük, ezért néha hallgattak.

– Nem ő a legrosszabb eset – szólalt meg Dowd egy ilyen alkalommal.

– Nem?

– Nem. Vannak még ketten. Egyikük fenn, Louptól északra él, Petzkének hívják, egy másik nyugaton, a neve Svendsen. Mindketten ugyanebben a nyomorúságos állapotban vannak. A körülményeket még nem ismerem.

Csend.

– Akkor négyen vannak – jelentette ki Mary Bee.

– Négyen?

– A legutóbbi olvadásnál Harriet Linens meglátogatott, és ő mesélte. A közelükben él a Sours család, mindketten nagyon fiatalok, kicsi gyerekekkel. Az asszonynak, aki még szinte kislány, elment az esze. Hogyan és miért, azt Harriet nem tudta. De szerinte szánni való eset.

A tiszteletes melaszt nyalt le az ajkáról, és elgondolkodott.

– Sours. Sours. Ismerem őket. Egyik gyülekezetem tagjai. – Felsóhajtott. – Négy. Milyen kár! Hazatérítőre lesz szükség.

– Az micsoda?

A férfi letette az evőeszközt.

– Én hívom így. – Dowd elmesélte, hogy előző évben három háborodott asszony, feleség élt a körzetében, és tavaszig kezdeniük kellett velük valamit. Ketten veszélyesek, öngyilkosságra hajlamosak voltak, a harmadik folyvást elszökött. – Nos, összehívtam a három férjet – hisz ők a felelősek

értük –, és sorsot húzattam velük. Aki veszített, az lett a hazatérítő. A másik kettő betársult, felszerelték a kocsit, a lovakat, állták a költségeket… A lehető legnagyobb titokban intéztük az ügyet. A hazatérítő összegyűjtötte a három nőt, majd visszavitte őket a folyón át az iowai Hebronba. A férfit, aki tavaly veszített, McAllisternek hívták, és igen jó embernek, jó kereszténynek bizonyult. Öt hét alatt vitte el őket Hebronba, és mint hallottam, különösebb nehézségek nélkül. – A tiszteletes azzal folytatta, hogy Hebronban a metodista egyház női segélyegyletét egy derék asszony, Carter tiszteletes felesége, Altha Carter vezeti. Pénzt gyűjtött keleti gyülekezetek tagjaitól, és amikor a szerencsétlen asszonyok megérkeztek McAllisterrel, a társaság három önkéntesének gondjaira bízták őket, akik ezután vasúton keletre kísérték őket. Haza, vagyis bárhová, ahol családjuk, vagy közeli rokonuk élt. A tiszteletes elhallgatott, és közelebb húzta magához szárított almás pitéjét. – Feltételezem, máshol is hasonlóképpen cselekednek. Beismerem, nem a legjobb megoldás, de mutass nekem más utat!

Mary Bee hallgatta.

– Tavaly hárman. Egy szót sem hallottam erről soha.

– Az ilyesmiről nem beszélnek. Csak megoldják.

Az asszony elhozta a kannát a tűzről, és újratöltötte a csészéket.

– Isten áldja ezért!

– Szamárság! Tudod, a szükség a találékonyság szülőanyja. Ó, feltételezem, egy nap hozzánk is elér a civilizáció minden csapdája. De mi csak alig egy éve élünk a területünkön, és a törvényhozás számára egy ilyen menhely létrehozása a legutolsó dolog. Most ez a legtöbb, amit tehetünk. De meg kell mondjam, sokat kíván az embertől.

– Egye meg a pitéjét!

A férfi örömmel engedelmeskedett, és azzal éljenezte meg az ételt, hogy a széken hátradőlve felnyögött.

– Egy hónapja nem ettem ilyen finom vasárnapi vacsorát!

– Én mindennap ilyet eszek.

Egyikük sem mosolygott. Ismét csendben ültek, és egymást nézték. Mindketten meglepték a másikat. A férfi haja fénylő égővörös volt és mákos. Az asszony szeme nőies, de nagy, szögletes arca férfias állon nyugodott.

– Innen merre tart? – kérdezte Mary Bee.

– Jobb, ha megyek, és megnézem Sourst, szegény fiút.

– Reggel átmegyek Belknapékhez. Elviszem az antilop hátsó felét.

Dowd elgondolkodott.

– Mondd meg Vesternek, hogy legyen a kettle-i templomnál mához egy hétre! Délután. Akkor tartjuk a sorshúzást. Ma szólok az ifjú Soursnak, és tudatom Petzkével és Svendsennel is. Mához egy hétre.

– Vester nem teszi meg.

– Kénytelen lesz!

– Ha veszít a sorsoláson, akkor nem – közölte Mary Bee. – Lusta ember. Ostoba. Jajong. Theoline nem. Ő volt a férje gerince.

A tiszteletes a homlokát ráncolva hátratolta a székét, felállt, és kezdte magára húzni a kabátját.

– Meg kell tennie. Ő a felelős a feleségéért, éppúgy, mint a többiek. Én is sok mindent mondhatnék róla, de nem leszek könyörtelen. Az nem tetszene az Úrnak. – Összehúzta és megcsomózta a kabátját. – Érj el nála, amit csak tudsz! – kérte. – Nagyra értékelném. – Nyaka köré tekerte a sálját, majd az ajtóhoz lépett. – Megyek a paripámért.

Néhány perccel később Mary Bee kabátot vett, és kilépett a meleg szélbe. Dowd épp akkor vezette ki a gebéjét az istállóból.

– Tele vagyok, akár a duda! – árulta el a férfi. – Félek, Rozinante el sem visz.

Mosolyogva ismét kezet fogtak.

– Nagyon örülök, hogy jó egészségben találtalak.

– Szintén – felelte az asszony. – Kérem, legyen szíves adja át üdvözletemet Mrs. Dowdnak!

– Mindenképpen! Elnézést, hogy ilyen rossz hírt hoztam. Ha lehet, ne rágódj rajta!

– Hogy tehetném?

– Mert errefelé megesik az ilyesmi. Egyszerűen megtörténik. Minden télen. Tavaly hárman voltak, most négyen. A körülményeket tekintve meglep, hogy nincsenek többen. Nem tudom, hogy viseli el bármelyik asszony. – A tiszteletes megragadta a gyeplőt, nyeregbe pattant, majd komoran tekintett le a nőre. – Nem tudom, hogy csinálod, kedvesem. Őszintén. Mármint, hogy egyedül élsz.

– Bármit megtehetek.

– Hiszek neked – felelte a férfi. – Nos, örvendjen a szívünk! Egy harmonika. Tavasz – emlékeztetett.

– Igen, tavasz.

Alfred Dowd ellovagolt az ellenkező irányba, mint ahonnan jött. Fél mérfölddel később megállt, és hátrafordult a nyeregben, hogy megnézze, Mary Bee Cuddy figyeli-e. Figyelte. Az asszony integetett, a tiszteletes viszonozta. Integetése tisztelgés volt.